

Béts.

Ö Felfége, különös kegyelmességét tapasztaltatja az olyan szegény Alattvalókkal, a' kik, a' Had' idején tett Izállítások által, vontató marháikat el vesztették: Parantsolatot adott ugyan is ki, hogy valakik meg mutathatják említett veszteségeket, kárvallások akár pénzül, akár ki mustált Huszá lovak által — már a' mint magoknak fog a' károsodtaknak tétzeni, meg térítellék.

Életének 76-dik esztendejében ki múlt Hertzeg Eszterházy Miklós Urnak teste Vasvárrá vitetett, az Eszterházy Familia' temető helyébe.

A' Berlini Udvarnál lévő tellyes hatalmú Ministere Udvarunknak H. Reufs, Obersterségből Generállágra emeltetett.

Magyar Országban Katonai Fő Kormányozóvá H. Coburg; Erdélyben Haditármester Gr. Mitrovszky; Szeremben és Tóth Országban: F. M. L. B. Smidfeld; a' Temesvári Bánátban: F. M. L. Gr. Sorro; az Austriai Főhertzezségben, fellyül és alól az Onasus vizén; úgy nem külömben az Austriához tartozó Sváb Tartományokban (Forder - Oesterreich) Lovall'g' Generálja: Gr. Kinszky József; Gallizia's Lodomériában, Lovall'g' Generálja: Gr. Wurmsfer. Az úgy neveztetett Belső Austriai Tartományokban (Styria, Carinthia's Carniolia), és Felső Austriában pedig Haditármester Gr. Collorédo Ventzel tétetett.

Triestbe azzal a' hírrel érkezett egy hajó az Archipelagusról, hogy ott az Oro-
D d szok

szok egy, buzával rakott; 's egy 26 ágyús hadi hajókat a' Törököknek el égették. — A' hadi hajóról meg szelelték volt előre, éjtszakának idején a' rajta volt 150 ember.

Magyar Ország.

A' F. Helytartó Tanács, Aug. 21-dikén hozott Végzése által, tudokra adta minden Vármegyéknek, 's Oskolák' Kormány-székeiknek, hogy a' míg már az újonnan ki dolgozandó, 's Ö Feltégetől helyben hagyandó Systema közönségesse nem fog tétetni: az eddig való tanítás módjának megváltoztatása nélkül, kezdődjenek a' Letzkék Nov. elsőjén minden Oskolákban. A' Katholika Oskoláknál tsupán R. Katholikusok lesznek ezentúl a' Tanítók és Igazgatók. — Meg van hagyva az Akadémiai és Universitásbeli Professzoroknak, főképpen pedig a' Metaphysica', Hazai Törvény', 's a' Statistika' Tanítóinak, hogy Letzkéik közben semmit is olyat ki ne borsáffanak szájokon, a' mi a' Vallással, és az Ország' Törvényeivel ellenkezne.

A' Pesti Universitás' Könyvtárjának eddig való fő Gondviselőjét, tudós munkái által Hazánkon kívül is nevezetessé lett Főtisz. Pray György Urat, Nagyvárad' Kánonokfagra; a' Budai Gymnasium' eddig való Igazgatóját, Főtisz. Szerdahelyi Urat pedig Váti Kánonokfagra emelte Ö Felfége.

Sept.

Sept. 14-dikén, a' *Dalmata, Horváth,* és *Tóth Országi* Ns Örállók váltották volt fel Koronánk' Örizetében, a' *Baranyavár-megyei* Ns Zászlóallyat; Sept. 25-dikén pedig osztán újra a' *Nádorispányi* Zászlóally-nak egy Osztálya vette őltalma alá drága Kintstínket.

Temesvár. Sept. elsőjén tartotta második Ülését az *Illyriai* Nemzet' Gyűlése, mellyben kezdődött tulajdonképpen a' Nemzet' nehézségeinek 's kívánságainak előadása módjáról való tanátskozás; a' minthogy ugyan akkor meg is állították, hogy sinór-mértékül 's fundamentomúl a' Nemzet' eddig való Privilegyiomait magokban foglaló két Diplomái *Első Leopoldnak* vetessenek fel: mellyek közzül az első 1690-ben Ápr. 6-dikán; a' másikat 1691-ben Aug. 20-dikán nyerte vólt a' Nemzet. Ehez képest 6 Tzikkelyek tetettek fel, mellyeknek bővebb megfontolására, 's illendő formába való vételére egy 32 személlyekből álló Deputátzió rendeltetett, melly is Gen. B. *Papilla'* előtűlése alatt naponként öszve szokott gyűlekezni; 's majd ha készen lesz a' reá bizott munkával, eleibe is fogja azt az egész Gyűlésnek terjeszteni.

S z e r v i a.

A' *Belgrádi* Tudósítások szerént, erősen rajta vagynak a' miénk Aug. 30-dikától fogva, az újjonnan tett erősítéseknék elbontásán, 's az oda bé szállított eleségnek és minden más készületeinknek rész szerént *Pantsovába,* rész szerént pedig *Zimonba*

való által rakarításán. Sept. 3-dikán tudokra adatra a' General-Commando a' Lakosoknak, hogy igyekezzenek ők is vagyonjaikkal együtt részünkre által költözni, holott is hely fog nékiek jövődöbéli lakozásokra rendeltetni. A' mi Seregeinknek egy része még az ellenfég' földén vagyon: a' Törökök csoportoznak körös körül; de a' mellett egész tsendességgel viselik magokat.

A' *Bosnyákok* nem szüntenek meg mind eddig hánykódni; hol itt, hol amott verték a' készülőrt, hogy majd bé rontanak *Tartományunkba*; de Seregeinknek szemessége, 's a' Kormányozók' jó rendelés tételeik miá soha sem böldogúlhattak szándékjokban.

Austriai Belgyiom.

A' pártütésnek szerzői 's fenn tartói azt kezdték vólt a' böldogtalan népnek további meg szédíthetése végett hírcszeni, hogy *Austriai* Seregek tellyességgel nem marsiroznak *Belgyiom* felé. Ezen ámitásnak megzafolására; közönségsé tette *Bender* Fő-Vezér, a' közöns. Kormányozóknak Sept. 8-dikán hozzája útasíott Tudósításokat, mellyben e' vagyon: Hogy változhatatlan akarátja a' Királynak azon Seregeket, melyeknek indulásokról jelentés tétetett vólt a' minapában, bé küldeni *Belgyiomba*. Ohajtaná azonban Ö Felsége, hogy bártsak Alattvalói szép szerént botsátanak magokat alája törvényes Fejedelmeknek, 's kémélnék tulajdon véreket és vagyonjaikat. De ha meg nem előzi a' Sereg' el érkezését az engedelmé-

mi.

meffég; és a' Pártosok a' kegyelem' nyeresre, 's Konstitutiójoknak meg tarthatására engedett idő szakaszt nem akarják magok' hasznokra fordítani: rehat azon esetre, egélt meg határozással vagyon Ő Felfége, hogy Fejedelmi Jussait erővel gyámolítja; 's bár akarmelley nehezére esék is szívének, hogy tovább is kell Jobbágyai' vérét ontani — fegyveres kézzel fogja azt vissza szerezni; a' mit nagy szívüfége, ember' Szeretete, és valófágos Atyai jófága által meg nem nyerherett. "

A' Pártosok' Fejeik nagy bizodalommal voltak *Nagybritannia*hoz: de mit lehessen onnan várni nékiek, köverkezendő Jelentéséből a' *Nagybritanniai* Udvarnak nyilván által lehet látni:

„ Minekutánna a' *Brabantziai*ak azóltárol fogva, hogy az ő törvényes Fejek minden nehézségeiknek el háritását ajánlotta, közönlégesen nyilvánvalóvá tették volna, hogy magokat az *Austriai* Uralkodás alól ki akarják vonni: kéntelen Ő *Nagybritanniai* Felfége kereken ki mondani, hogy a' *Belgyiomi* Sráusoknak függetlentégek éppen meg nem állhat az ő Országának javával; köverkezésképpen hogy azt Ő Felfége soha is meg nem engedhetné Ajánlja azonban maga közbenjárását, a' Magyar Országi Felféggel leendő hasznos meg békellésnek, közönléges meg bortsáásnak; úgy nem különben minden ő Privilégiomaik' vissza állításoknak 's meg erősítéseknek eszközlésére. Úgy hiszi Ő Felfége, hogy a' *Belgyiomi*
Nem.

Nemzethez, kértéséges ki menetelű környűl-állásiban mutatott hasznos barátságáért 's közbenjárásáért méltán háladatosfágot érdemel. *Anglia és Hollandia* között mindenképpen szükség volna a' kereskedésnek' új el intézésére: melly, *Belgyiom*, és az Ő Felsége' Statusai 's Szövetségesei között is új barátságot eszközölhetne; de ha a' *Belgák*, Ő *Nagybritanniai Felsége'* ajánlását el nem fogadnák; azon esetre, nem tsak egygy olyan Had' következéseinek ki tétetve fognak magokat szemlélni, melly mind azon kemény feltételeket 's büntetéseket vonná az ő nyakokra, mellyeket jóknak fogna itélni az *Austriai Kormányshék*, minden további bátorságnak reménylhetése nélkül. Azonban nem engedi meg Ő Felségének a' maga szabadon való értése el titkolni azt, hogy ezen esetben vóltaképpen is segítségvel fogna lenni az *Austriai Háznak*, ha a' szükség úgy hozándja magával: mivelhogy a' *Belgák'* függetlensége egészen ellenkezik *Nagybritannia'* javával."

Limburgba Sept. 18-dikán szándékoztak vólt 7000 *Brabantziaiak* bé rontani: de vételkedés támadott a' zsoldos Katonák, és a' szabadakarató Parasztok között; mert ezek azt állították, hogy a' Katonáknak kellene elől menni: a' Katonák pedig örömet a' Parasztokra szerették vólna azt a' betsületer tukmálni. Erre nézve el múlt a' *Limburgba* való bé ütés, és a' per a' Kormányshék eleibe küldetett. Ennek ítéletétől fog már most függeni, mellyik részt illeti az elől me' és.

A'

A' Parasztnak elég a' biztatójok; mert, a' mint írják, 150 tábori Pap van velek.

Német Birodalom.

Minekutánna meg határozottatott volna, hogy Sept. 30 dika legyen a' *Római Király'* és jövendőbéli Tsászárr' választásának napja, mellyet kevés közbevetés után a' Koronázásnak is kell követni: arra való nézve Sept. 12-dikén kérő Irásaikat bocsátották a' bévert szokás szerént, a' Választásra egybe gyült Kövtek a' *Norimbergai Tanátshoz*, és az *Aquisgranumi Káptalanhoz*, hogy az említett két Városokban tartatni szokott Birodalmi Tzimereket küldjék által *Frankfurtba*.

A' Birodalom' örökös Marsalli Hivatalja eleibe terjesztette a' *Moguntziai Választó Hertzegnek*, mint Birodalom' Kantzellariusának, hogy a' mindenfelől öszve tóduló Idegenek' sokaságára nézve, szükség volna *Frankfurt Városát* bizonyos számú szomszéd Katonaság által bátorságos állapotba helyheztetni. A' Választó Hertzeg tehát, meg kérte a' *Hessencasseli Landgráfot*, hogy tartana készen a' *Hannauai Grófságban* elégedendő számú Seregeket. Ehez képest, Sept. 17-dikén személlyes kormányozása alá vett a' Landgráf 11 Batalionokat, és 14 Svadronokat olly tzállal, hogy azokat a' *Seckbachi Környéken, Hanusvaldnál, Bergenhez* nem messze, a' *Hannauai Határon* táborba szállítsa.

A'

A' *Palatinatusi* Választó Hertzeg Sept. 19-dikén *Münchenből* (*Monachium*) *Neuburgba* indult, hogy Ő Apostoli és *Siciliai* Felsőgekhez, azon leendő keresztül mentekben, szerentséje lehessen; ugyan ezért utazott oda az özvegy *Bavariai* Választó Hertzegné is.

Lüttich Tartományának 3. Rendjei, mellyek gyakorollyák mostanában a' törvényadó Hatalmat, arra határozták magokat, a' H Püspöknek közöttök nem léte miá, hogy Igazgató név alatt, egy Fejét válasszanak a' végrehajtó Hatalomnak. A' voks, oda való Kánonok, és *Cambray* i Ersekre H *Rohan* Ferdinandra ment; ki is Sept. 13-dikán nagy örvendezések között Igazgatónak ki kiáltott, és közönségesen meg esküdt, hogy ő a' Nemzethez 's Törvényhez hív lesz, és az 1789-ben, Aug. 18-dikán lett változásnak fundamenomos ágazataihoz tartja magát. — A' *Lüttichiek* ellen rendelt Birod. Seregek tsendeffégben vannak.

Meg nevezett újj Igazgatójok a' *Lüttichieknek*, következő fontos Beszédet tartott a' Rendekhez: „Uraim! A' leg tisztabb hazai szeretet, az ezen Tartománynak dicsőségéért, és boldogságáért igazán buzgó érzékenység az az indúlat, mellyet már sok esztendőktől fogva viselek a' Haza eránt szívemben. Ah! miként sohajtoztam én, látván, hogy egy szabad Tartomány a' Despotismus alatt síntődik. Meg nyíltak v. . . ére szemeink: a' Haza' szeretete, ez az ilenci tűz, melly életet 's dicsőséget ad minden-

dennek, meg világosította értelmünket, 's el járta lelkünket. Hálá legyen örökre azoknak a' nemes Polgároknak, a' kik leg először rüntököltették egünkön a' 'szabadság' drága világát: meg érdemlik ezek, hogy neveik értz táblákra metztetessenek. Felféges Szabadság! Ez, a' Fő Valóágnak kezei munkáival közlött leg szebb ajándéka. De azonban hasonló ez a' Tartományokat gazdagító 's boldogító értz nemekhez: mellyeket egy dühösködő Ember és egy Despota rontására fordít azoknak. A' szabadságnak el válhatatlannak kell lenni a' rendtől, és a' Törvények alá való maga botsátásától. Ezen fundamentom nélkül nints állandó boldogság. — Jaj annak a' szemtelen hizelkedőnek, a' ki a' Nagyoknak bolondságaikat mentegeti, és azoknak hibáikat szépíti; de ezerszer méltóbb büntetésre az olyan alávaló tsapodár, a' ki a' Népnök esztelenségeit 's bolondságait az egéig emeli. Árulója az ilyen, Hazájának, fel bontója a' Társaság' eggyességenek, 's oly gonoszoknak szerzője, mellyeken, közö séges vóltokra nézve, alig lehet segíteni. Az Urak' választása által meg tiszteltetve 's hozzám való bizodalnoknak fő mérrébe lett meg bizo yításáért várható belső háladatosság tól elfoglaltatva lévén, úgy itéltem, hogy Urágtok eránt tartozott körelességem ellen fogok véteni, ha azon gondolkozásimat nyilván tudtokra nem adom, mellyeket tulajdon böltsessegek 's természeti egyenességek is fognak mindenkor dikálni az Uraknak. Nem kívánok egyebet, hanem hogy az Urak' világosításaik által segítettvén, meg szünés nélkül

kül dolgozhattak a' mi Hazánknak tsendessé-
gére és bődogságára. A' lessz énnékem
főbb bődogságom, ha Polgár Társaimat
bődögoknak szemlélherem; őket mindenkor
barátimnak és Aryámfijainak tarthatom. —
Ha ezt meg érem: úgy azzal a' hittel fogom
itt hagyni e' világot, hogy lehet gyönyö-
rüséggel meg halni. “

Svéd Ország.

A' Svédek és Oroszok között lett Békefég-
Szegődésnek valófágos párja ki jött már
Stokholmban, Svéd és Frantzia nyelven
a' kir. nyomtató mőhelyben; mellynek
értelmét szükségesnek iteltük mi is im'
e' következendőkben közleni:

„A' Mindenek felett szent és meg oszol-
hatatlan Háromegységnek nevében. Ö
Felsége a' Svéd Király, és Ö Felsége az
Orosz Tsászárné, hasonló kívánságtól visel-
tervén, a' közöttök szerentsétlenül rámadott
hadnak félbe szakasztása, 's a' régi barátság-
nak, jó egyességnek, és jó szomszédlágnak
az ö Statuffaik és Tartományaik között való
vissza állítása eránt közlötték e' részben egy-
mással a' magok szándékjokat; mellyeknek
vóltaképpen való végrehajtására, meg ne-
vezték, választották, és tellyes hatalommal
fel ruházták, úgymint: Ö Felsége a' Svéd
Király *Armfeld Gustav* Urat 's a' t. Ö Fel-
sége az Orosz Tsászárné pedig *B. Igelftröm*
Henrich Otto Urat 's a' t. kik minekutánna
a' magok' hatalmokat egymással közlötték,

azt

azt jónak és meg kívántató formájúnak talál-
ták 's fel tserélték volna; következő Tzik-
kelyekben egyyeztek meg egymással:

1.) Egy részről, ő Felsége a' Svéd Király,
annak Státusai, Tartományai, és Jobbágjai: más
részről, ő Felsége az Orosz Tsászárné, annak Stá-
tusai, Tartományai, és Jobbágjai között állandó
békeffég, jó szomszédság, és tókélletes tsendeffég
fog uralkodni; és ehez képest siető parantsolatok fog-
nak ki adatrtni, az ellenségeskedéseknek mind két
részről lejendő felbe szakaíztása végett. Az el múlt-
tak feledékenységbé fognak menni, hogy mind két
részről hozzá lehessen látni az egyeffégnek, és a'
jelen lévő had által fel bomlott báráttságna egész
helyre állításához. 2.) A' határok éppen azon álla-
potban maradnak, a' millyenben vóltak a' jelen lévő
hadnak kezdete előtt. 3.) Következésképpen minden
Tartományok és helyek, mellyek ezen hadban egy-
gyik vagy másik résznek Seregei által el nyeret-
tek, mentől előbb ismét által fognak engedtetni,
avagy a' mostani Trakta' meg erősítéseinek fel tse-
rélését követendő 14 napok alatt. 4.) Az el fogott
Katonák, és minden más fegyvert nem viselt sze-
méllyek is, kik a' háború alatt a' hadakozó felek
által el vitettek, váltság nélkül el botsáttatnak, 's
szabad lellz nékiek haza menni, a' tartás árra' meg
térítésére való köteleztetés nélkül. 5.) Hogy a'
Tengeren is minden veszedelmes egyenetlenségeket
okozható alkalmatoslag el háríttassék: el végeztetett,
hogy ha ezentúl egy vagy több, nagy vagy kútsin
Svéd hadi hajók mennek el ő Tsászári Felsége' Erös-
ségei mellett: Svéd közzöntést fognak tenni; mellyet
az Orosz hadi hajók Orosz közzöntésfel fognak fo-
gad-

gadni. Hasonlóképpen kell tselekedni az Orosz hadi hajóknak is; akar többen legyenek azok egynéi, akar nem: kötelesek lesznek a' Svéd Felség' Erőföléi előtt *Orosz* közöntést tenni; és azt leg ottan *Svéd* közöntés fogja követni. Azonban egy különös szegődséget fognak a' két Felséges Felek fel tétetni, melly által meg fog határozódni, hogy' közöntsék egymást a' Svéd és Orosz hadi hajók, akar a' Tengeren, akar a' ki kötő helyekben, akar pedig másutt valahol tsak öszve találkoznak egymással? Addig, egyik Rész' hadi hajói se közöntsék a' másikéit: hogy az említett esetre nézve minden hiba el távoztathassék. 6.) O Felsége az Orosz Tsáfszárné arra is reá állott, hogy szabadságában álljon a' Svéd Felségnek, esztendőnként 50,000 Rubia árrú gabonát venni a' *Finniai* Tenger öbölnek, és a' napkeleti Tengernek ki kötő helyeiben; és ha meg mutatódik, hogy a' gabona maga a' Svéd Felség', avagy olly Alattvalók' számára való fog lenni, a' kik nyilvános hatalmat nyertek e' végeit az említett Felségtől: minden vám és adó nélkül lehessen azt el vinni. Nem terjed ki mindazáltal ezen ajánlás a' szük, avagy az olyan esztendőkre, a' melyekben nem fogná O Tsáfszári Felsége semmi más Nemzetnek meg engedni a' gabona' ki vitelét. 7.) Minthogy az a' bürgő kívánság — melly szerént mind a' két fő Hatalmaságok ohajtották a' hadból háramlott gonaszoknak mentől e' öbb véget szakasztani — nem engedte meg nékiék némelly olly pontoknak és tárgyaknak el igazíthatását, mellyek a' jó szomszédságot, és a' határoknak tökéletes tsendességeket meg erősíthetik 's állandóvá teherik: tehát költsönös ígéretet tesznek egymásnak, hogy az említett pontokat és tárgyakat elől veszik, meg vizsgállyák, és a' mind-
járt

Járt ezen mostani Békefőg-Szegődés után egymáshoz küldendő Követek, vagy tellyes hatalmú Ministerek által barátságoffan el fogják igazítani. 8.) A' meg erősítések 6 napok alatt, vagy ha lehet, még annál is előbb fel fognak tseréltetni. — Ennek nagyobb bizonyosságára írtuk alá magunkat a' jelenlévő Békefőg-Szegődésnek, 's petsételtük meg tulajdon petsétünkkel. — Íratott a' Verelei Téréségen, a' két Seregeknek felső Vigyázatai között.

Aug. 3/14-dikén.

B. *Armfeld* Gustav Moritz.

B. *Igelström* Otto.

Lengyel Ország.

A' Nemzet' Gyűlése figyelemmel van az *Európai* tsudálatos Történetekre, 's folytatja az Ország' jövendőbéli Konstituziójának az arra rendelt Kommisszió által ki tsinált 's eleibe terjesztett sorját tárgyazó Tanácskozásait. De tsak lassan haladhat ezen nyomos munkában: úgy hogy még Sept. 15-dikéig nem állíthatott meg többet ezen következendő 5 Tzikkelyeknél: 1.) A' Catholica és az eggyesült 's nem eggyesült Görög Vallások lesznek *Lengyel Országban*, és *Lithvániában* az uralkodó Vallások. Minden (úgy nevezterett) Lelki Jussai meg fognak maradni az Ekklesiának. 2.) Senki sem lehet *Lengyel Ország'* Királya, és *Lithvániának* Nagyhertzege, a' ki nem a' Római Katholika Vallásban született; avagy arra
reá

reá nem állott. A' Királynénak is ezen Vallásúnak kell lenni; és ha más hiten való találna lenni: nem kell előbb meg koronázni, míg az uralkodó Vallásra nem áll. 3.) Az uralkodó Katholika, és Görög Vallásnak el hagyása, Törvényfzék eleibe tartozó véteknek fog tartatni. Azokat, a' kik az uralkodó Hirnek ágazatitól különbözöket tartanak, és eddig el szenvedtettek a' Köz Társaságban, nem kell sem vélekedéseikben, sem vallásbéli szokásaiknak gyakorlásában meg háborítani; és semmi Törvényfzék nem idézhet valakit törvénybe, a' maga vélekedései eránt. 5.) *Lengyel Ország*, és a' *Lithvániai Nagyherceglég* mind azon Herceglégekkel, Vajdaságokkal, fekvő Jóságokkal, Kerületekkel, és Feudumokkal; valamint minden azon Városokkal, s azokhoz tartozó ki körö helyekkel is, a' melyek közönféges Kötések által egyesítettek a' Köz. Társasággal: el választthatatlanul egygyek maradnak ezentúl is: semminémű Ország Gyűlése, vagy akarmelley dolog is másítást e' részben nem tehet, és azokat a' Köz. Társaságtól sem tsere, sem oda engedés, vagy akarmelley névvel nevezendő izin alatt el nem szakaszthatja. — Az utól említett Tzikkelyt igen tüzeffen vitatták volt sok Deputátusok. Ez által úgy láttzik, hogy *Dantzig* és *Thorn* Városaik' által engedéseknek; úgy nem különben a' külső Hatalmasságokkal tejendő más azon tsereknek, mellyek nem régiben terjesztettek volt a' Gyű-

Gyűlés eleibe, akarták örökre eleit venni. Ugyan azért nagy volt ezen alkalmatossággal a' Köz. Társaságnak javáról való vetélkedés. Mert voltak olyanok, még pedig nagy tekintetű Személyek, kik említett *Dantzig* és *Thorn* Városainak a' *Prussziai* Koronához való borsátását azon fundamentomon javallották: hogy okosság volna, az elkerülhetetlen nagy gonoszt, kisszebbel elhárítani.

Az Uralkodás' formája eránt, vallyon t. i. örökös legyen e' az ennekutánna? Mitsoda Familiának kellene azt, és minémű feltételek alatt által adni? olly itélettel voltak némellyek, hogy azt a' Kerületek' és Vajdaságok' megítélésére kellene borsátani; minekokáért arra kell azokat az Ország Gyűlése' nevében kerülő Levelek által serkenteni, hogy mindnyájan tartsanak külön külön köz. Gyűléseket, mellyekben, a' fenn említett kérdések eránt, szedjék bé a' voksokat, és a' mint azoknak többsége el fogja választani a' dolgot, akar a' már *Varsóban* lévő Deputátusaik, akar pedig új Követek által regyenek jelentést az Ország' Gyűlésének; melly meg lévén, egy bizonyos napot lehetne rendelni, 's azon az Uralkodás' jövendöbéli formájának állapotját voltaképpen meghatározni. — Az efféle közönséges kerülő Leveleknek borsátgatásaik felől gyakran volt már szó; de még mindenkor olly nagy vetélkedésre szolgáltatottak azok alkalmatosságot, hogy semmit se lehetett végezni.

H.

H. *Poninsky*' sentsentziája hallására még a' Dámák is rapsoltak. Tsupán egy voksba múlt el, hogy meg nem kellett válni életéről a' Hertzegnek. Az említett sentsentzia, márvány köre fog metzetni, 's az Ország-Gyűlése' Palotájában örök emlékezetre, és a' Hazát rontani akaróknak el rettenésekre fel függesztetni; ama' nevezetes *Novogrodecki* Depurátusnak *Reytannak* pedig, ki 1773 ban Aug. 19. és 20 dik napjain hatalmaltan ki kelt volt Hazája mellett, annak ostromlói nevezetesen H. *Poninsky* ellen, emlékeztető oszlop emeltetni. — Annyi kegyelmességgel még is voltak a' Hertzeghez, hogy nem közönfészes helyen fosztrták meg rend-tzimereitől; hanem a' legkissebbik Fija vütre el azokat a' Királyhoz.

427
Spanyol Ország ajándékkal forgolódik a' durva *Marokkói* Tsászar körül, hogy *Ceutát* meg menthesse annak dühösségéről. A' számára küldött ajándékok között 500,000 piafterből álló summa is vagyon.

* * * * *

Az *Osmanogرافيának* tudós Szerzője, most *Pannóniai Féniksz*, vagy *Hajnából fel támadott Magyar Nyelv* nevet viselő Munkáját botsátotta világ eleibe; mellyről mi többet nem mondunk, hanem hogy olly foglalatú 's olly szabadsággal irott *Könyv* nem jelent még meg Nemzeti Nyelvünkön.

Mölt *Eésben*, Októbernek első napján 1790.